

Gedrag + de klimaatcrisis

De klimaatcrisis wordt grotendeels veroorzaakt door menselijk gedrag. Kennis over gedrag is cruciaal voor effectief klimaatbeleid. Klimaatpsychologen dragen bij aan een goede toekomst door menselijk gedrag te onderzoeken en te beïnvloeden. En daarnaast zullen we ook moeten omgaan met de gevolgen van klimaatverandering.

Wat bevordert duurzaam gedrag en wat staat het in de weg?

Ondanks dat de klimaatcrisis alom erkend wordt, veranderen grote vervuilers en veel mensen hun gedrag onvoldoende. Hoe komt dat en wat kunnen we daaraan doen?

Cognitieve biases verklaren discrepanties tussen onze kennis en gedrag. Waarden, wereldbeelden en onder andere ideologieën van mensen voorspellen hun houding ten opzichte van de klimaatcrisis doordat ze als informatiefilters functioneren. Dit noemen we **motivated reasoning**. Deze emoties kunnen duurzaam gedrag in gang zetten of belemmeren. Zo kan klimaatwoede activisme motiveren, terwijl klimaatgerelateerde depressie verlamrend kan werken.

Psychologische processen zoals **lage zelfeffectiviteit** (weinig geloof hebben dat je eigen acties succesvol zijn), het **rebound-effect** (bijv. de neiging om in een zuinigere auto meer kilometers te rijden) **reactance** (weerstand tegen beleid dat bepaalde vrijheden lijkt in te perken) spelen hierin een rol. Daarnaast kunnen ook gewoonten, conflicterende doelen en ervaren sociale ongelijkheid mensen remmen om in actie te komen tegen de klimaatcrisis. Daarom is het belangrijk om deze processen te doorzien en hier rekening mee te houden.

De effectiviteit van positieve klimaatcommunicatie

Om ons collectieve gedrag te veranderen is samenwerking en communicatie nodig. Dit is lastig bij grote complexe problemen als de klimaatcrisis, waarin het individuele belang vaak lijkt te verschillen van het collectieve belang. Klimaatcommunicatie is effectiever als er niet alleen uitdagingen worden genoemd, maar er ook oplossingen worden aangedragen. Het is belangrijk om berichten zo te verwoorden dat ze passen bij de waarden, behoeften, ideologie, het wereldbeeld en de huidige kennis van de doelgroep. Positieve, gelokaliseerde frames werken vaak om te motiveren en activeren. Welke gevolgen passen bij de verschillende regio's in Nederland kun je zien op klimaateffectatlas.nl.

Onderzoek toont aan dat een houding van mededogen en aanmoediging het beste werkt om verandering bij anderen teweeg te brengen. In plaats van pogingen tot overtuigen, dwingen of beschuldigen, kunnen we met compassievol motiveren veel meer gedragsverandering op gang brengen.

De rol van de klimaatpsycholoog in systemische verandering

We hebben systemische veranderingen en collectieve actie nodig. Klimaatpsychologen dragen daaraan bij op verschillende manieren. Zo helpen ze gedrag te ontmoedigen dat de klimaatcrisis (mede) veroorzaakt (**mitigatie**) en helpen ze mensen omgaan met de gevolgen van de klimaatcrisis (**adaptatie**). Campagnes en interventies gericht op overtuigingen, sociale normen en zelfeffectiviteit kunnen ons gedrag duurzamer maken.

Het goed inrichten van de omgeving (**bijvoorbeeld door middel van nudging**) is essentieel om klimaatvriendelijk gedrag bij mensen uit te lokken. Centraal staat daarbij wel altijd het welzijn van de mens. Klimaatpsychologen ondersteunen bij het omgaan met emotionele reacties, helpen activisten en advocaten om grootvervuilers positief te beïnvloeden. Zij adviseren ook beleidsmakers over manieren om acceptatie, adoptie en toepassing van beleid te vergroten bij inwoners.

Vind meer informatie en bronvermelding op onze website:

www.klimaatpsychologie.com/gedrag-en-de-klimaatcrisis

Stichting
Klimaatpsychologie

Kantelen: wij of het klimaat?